

Mekana ε Pəl, yii bhəəba pε daa

Timote

Timote Bəəba

Eniel

Mekana me membá nakyeeda ne Timote ε, ye nabε é lwomel e mesik me mot-lwoma Pəl, nyε e membok (2.9), ye nabε é mbula bot nabet nyε (1.15; 4.10-16). Eghεŋ tak, nyε nabε é nyε eezenaagu náá, nyε moo aagwyε (4.6). Nyε naamwana ne Timote mot nadi egyee ne ne tə mesa o, mot nyε nadi ekwyel dáa mən o.

Mekana mak kaadaa ε tsik ε Pəl: étep mesa me dáa mot lwoma, melyo me, mezuk kə esu ε Mbəə Bhaadal. Pəl εpedjε melyo ne Timote. Nyε εpedjε nyε megħaaz náá, nyε waaboma ne mezuk kə esu ε mesa me Klisto (2.1-13). Bhii tak, nyε εpebaalε náá, nyε goola εnyəpe məkpa me Zeeb (2.14—4.15). Dum ne təp tak ε, Timote goka é ne εkaab eni tə bε mewə, elum konj ne bot ε mesyem, εbaṛja məfulu me Pəl. Esok ne etep djas, nyε goka é ne edi sosoob ne melyo me Pəl ne yii bədhiiti bəlyoel ekeletyε nalyo nyε é.

Bhis eboo bətyaases ε Yezu aagwyε é, bot ε nad-jila bε e mesa me etyaases o, nabaazokε ε dáa bəə. Ye é deenek ε, bε nabaal εnyəpe məkpa me bε nagwak ne bəlyoel bəə ε. Tin, bε baagoka ε ne elaa bəmekana me na Dεε. Eghεŋ Pəl nakwyal Timote bəmekana ε, e sok tak, bəmekana me tak nadi é, yii εbhεŋ ε Namwa, nəghu ba bədhiiti bəə epes məkana me εbhεŋ ε na Bes. Ekwyala bak djas ε «ne

boo metan̄ ét̄ep elyo bot etsεεtsε, ét̄ep esa náá bot myaal, ét̄ep ekoobal embee mesa m̄o, ét̄ep esa náá mot di ne tsik epiki» (3.16).

Mεswosel

¹ Ye é mam, Pal mot-lwoma ε Yezu Klisto t̄ɔ ekwosak ε Zεεb, me é wak ε ét̄ep egoola bin tsik. Ye é tsik Zεεb edje mena k̄o εsu εgwakel ε lena ne Yezu Klisto.

² Mε kwyal m̄ekana mak ε ne wɔy Timote m̄on'am me di ekwyel o: beta náá, enem ne embεε, ne lyem ghoŋ, ne egwyem ε Zεεb sseeg be ne Yezu Klisto di ne n̄o.

Pal εpeghaapeε Zεεb k̄o εsu ε Timote

³ Mε εpeghaapeε Zεεb mot me di esa mesa me ne lyem wat dáá bεbhaab'am nasa ε. Mwos ne pum e sok me di edjaala Zεεb ε, me ne dyeebadjaala ét̄ep' o.

⁴ Mε εpetaala menjal m̄o, e di'enek, me é ne gwyes eb̄ee w̄o ét̄ep lyem'am neelwood ne m̄emyaala.

⁵ Mε εpebaataala d̄o ne εdum ε koŋ ne Zεεb, w̄o zedum ne lyem wat ε. Ye é k̄ok̄o mbi εdum ε koŋ ne Zεεb yii naye yɔ Loyis ne nyog Enis nadi ne ye é. Mε eemyal náá, k̄ok̄o mbi εdum ε koŋ εlenek ε t̄o l̄o.

Zuka ne nam k̄o εsu ε mbεε Bhaadal

⁶ Ye é ét̄ep tak ε me baadi eleε ne n̄o náá, baawyeł megoo me εkεε ε Zεεb nadje w̄o ε, e sok me nakel w̄o m̄emb̄o ε.

⁷ Eteε náá, Sisim Zεεb nadje mena ε, ye nabε é ààbe eteε náá mena di b̄etyak-bel, ye é Sisim ghwyil, yii kwyel ne yii εdil ε lyem.

⁸ Sa w̄o ààdi ne syen εgoola Mbεε Bhaadal ε Gheŋ'enaka. Sa w̄o ààbaadi ne syen ne nam, mot di kwom k̄o εsu ε le o. Deenek, myaala εzuk sama ne

nam étèp Mbëë Bhaadal. Tin, dia ne ebwaalel ne ghwyil Zëeb di edjë mena ε.

⁹ Nyey é natsik mena, ne esa náá mena dika bot é dhaad mbyak'ε. Ye nabé é ààbë kó esu ε enëm esa bena, ye nabé é egeka bë met ne enëm ne embee bë met. Tin, Zëeb naadjë mena enëm ne embëe binek e ze ε Yezu Klisto, εsok ne nyë nökus bhwak.

¹⁰ Tin, εkëe enëm ne embëe tak kazenyen mos ε e stuula ε mëtsik-bot menaka Yezu Klisto. Nyey ε mot nakwak εsyee ḥ, dum ne Mbëë Bhaadal ε nyë natel mena tsik na kóm-kóm.

¹¹ Zëeb naadjë me mesa me edi mot-lwoma ne lyoel, étèp εkëgoola Mbëë Bhaadal.

¹² Kó esu ε tak ε, me di ebee mezuk me di ezuk'aak. Me tok ne syen étèp tak etëe náá, me ne gu mot me wa ebwaalel ε lam ne no εnyøpe. Tin, me εpemyaal náá, Zëeb é ne ghwyil εbaal sa nyë nadjë me ε këkum dwoo εpëe ε.

¹³ Deeneck, mëkpa me etsëetse wɔ nagwak ne nam ε, ye é di mëkpa mëfulu me tsik'ɔ. Tin, pyeta tɔ εdum ε koj ne Zëeb, kwyela bot ne kwyel di edus pε daa Yezu Klisto ε.

¹⁴ Deeneck, baala mbëë mëlyo djas nazedjëaa wɔ ne ghwyil Sisim na Dëë di tɔ lena ε.

Esosoob ε Oneziføod ne yii bot ε mëbyel me

¹⁵ Wɔ ne gu náá bot ε kyee dik Azi djas naazekaab me, tɔ sama bot ε tak, ye nabé é ne Fizel bë ne Elmozen.

¹⁶ Beta náá, Ghej sa enëm esa bë ne bot ε mëbyel ε Oneziføod, etëe náá, nyë naadyeebadjë me mëghaaz. Tin, nyë nabé é ààgwak syen ne nam, mam mot membok.

17 Deeneck, dáa nyε tuula tɔ ghaada Lɔm ε, nyε naawa zii e εsaa mε, kεbela mε.

18 Tin, beta náá, Gheŋ sa enεm esa e Zεεb nε ne dwoo epεε. Wɔy εmet nε baagu εnyɔεpe esa djas nyε nasa nε nam pε kyee dik EfεεZ ε.

2

Mεlyo dum nε dáa mot di egoka nε εdi mbεε sodja ε Klisto ε

1 Wɔy, mən'am, dia nε ghwyil tɔ enεm nε embεε di edus pε daa Yezu Klisto ε.

2 Mεlyo mε wɔ nadi egwak mε egoola e mis mε bεtε nε bεtyaases ε. Deeneck, lyoa yε nε bεtεtε ε bot, bot aadi nε ghwyil ε aabaalyo bεdhiiti bot o.

3 Zuka nε nam dhatyee tεtε sodja ε Yezu Klisto.

4 Mot di náá, nyε dinaa kuku εsa mesa mε esodja o, nyε kwyel náá, kukuma yε myaala nε nε o, sa nyε àabaasa dhiiti mesa mε sis.

5 Ye é tyee wat mot di esa mεbhoola tɔ mesεŋ mε ewyis ε kaab o. Nyε aabela efute ε, nyε sa dáa metin mε mεbhoola mε tak di elεε ε.

6 Beeka mbeel mεbhhek di ezuk εlyelepe tɔ mesa mε pyeeb'ε o. Nyε goka é nε εdi mot mεkεn aadε esa nyε nabε ε.

7 Simza εnyɔεpe sa mε di elεε wɔ ε, deeneck, Gheŋ εwaasa náá wɔ met etεp djas.

Taala Yezu Klisto mot nagom o

8 Taala nε Yezu Klisto, dha ε Dhavid mot nagom bhis εsyee o, dáa Mbεε Bhaadal mε di egoola ε di elεε.

9 Ye é kɔ εsu ε Mbεε Bhaadal'ak ε mε di ezuk, kɔ εsu ε tak ε mε di kɔøla, dáa mot di esa embee étεp o. Tin, mεkpa mε Zεεb tok kɔøla!

10 Etep tak ε me di emaad etep djas kɔ εsu ε bot ε Zεεb nazesee ɔ. Me sa deenek ε etee náá, bot ε Zεεb nazesee ɔ, neebela tsik ne duu na kom-kom di edus pe daa Yezu Klisto ɔ.

11 Ye é mbee me mækpa me etsætse:
«Mena gwyeka sama wat ne Klisto ɔɔ,
mena waadika ne tsik sama wat ne ne.

12 Mena pyetka ɔɔ,
mena waake sama ne ne.
Mena byenka nyε ɔɔ,
nyεy pe aabyen mena.

13 Mena di ààdika sosoob ɔɔ, nyεy é aazodie sosoob,
etee náá, nyεy tok ne ghwyil εswonal mækpa me
nuub'ε.»

Mot-mesa me Zεεb di ekwyel ɔ

14 Baagheeleleε etep bak ne bot, dula be melo e
mis ε Zεεb náá, sa be ààsuu meso kɔ εsu ε mækpa.
Esuu meso menek ε ààval sa wat, mbi yenek e saŋ ε
esaab esisim e bot ε di egwak ɔ.

15 Saŋa náá, wɔ di piki e mis ε Zεεb, dáa mot-mesa
di ààbe ne syen e εgoola εnyøepe Mbee Bhaadal
etsætse ε.

16 Kyeea mbee meleŋ di ebyasal εdum ε koŋ ne
Zεεb ε, etee náá, bot ε di esa deenek ɔ εpebeka ne
Zεεb.

17 Melyo mao ε εpebel epuud dáa pyon zeni
egwyin ε. Tin, ye é tyee wat ne Imenus ne Filetus,

18 be naazebeka ne etsætse. Bot binék eezepul
εdum ε koŋ ne Zεεb e bedhiiti bot, elyo bot ε náá,
Zεεb naazeghomal bot tɔ εsyee.

19 Bela náá epap nalyeelyel ee Zεεb nasum ε
εpepyet εnyøepe, mækpa mak ε kwyala kɔ tak:

«Gheṇ ne gu bən bə», é di'enek, «Mot di eke náá, nyε é mot ε Gheṇ o, nyε goka é ne eliig koṇ ne εbiyo.»

20 Tə boo ndjaa, ye é aanàkwaazodi vε esaani e ləaad ne yii ghwooz di esaa ne epata ε toto. Ye aabaadiε ne yii kpaka dəo ne yii dyak. Bədhiiti kwomaa ε étəp məbyonj, bədhiiti étəp εbeaa melu djas.

21 Tin, mot εdis edhuud e mbee mesa mε etəp binek djas o. Mot tak ε aadi é dāa esaani gon di ebēea dwoo məbyonj ε. Nyε eezezo nyel ε djas e mesa mε kukuma yε, e di'enek, nyε moo é mbəε mot, nyε ne ghwyil εkasa tətə esesee.

22 Timote kyeea mbee egwyees e ngbaaz, kəa tə epiki, ne εdum ε koṇ ne Zeeb, ne kwyəl, ne egwyem ne bot ε di eduwal Gheṇ ne lyem wat o.

23 Tin, sa wə ààsuu meso ne etəp di ààbə ne lo meso ε, etəe náá wə ne gu náá, εdjoo ε mewə.

24 E di'enek, kwom mot-mesa ε Gheṇ ε ààgoka ne edi tə mewə. Nyε goka é ne εdi ne kwyəl ne bot djas, ne ghwyil εlyo bot, ne εmaad ε lyem.

25 Ye goka é náá, nyε lyo bot ε meso tə mətelə, neghu Zeeb é ne ghwyil εdje be εwala dinaa be waaswoola məfulu məo da gu etsəetse ε.

26 Deenek, be waabula tə mbeε məfulu məo, da be dus e laab ε Satan mot məkən, mot nazewa be e membok étəp be neesesa mesa mε o.

3

Mezuk mε melu mε mesik

1 Gua εnyɔεpe náá: e melu mε mesik, ye aadi é ne melu mε di elyel ε.

2 Eteε náá, bot aanàkagwyena, bot aakadi é elyem «tœp» tœ epata, bot eghœea nyel, bot ε εbet, bot ε waabyasal Zœeb, bœ aanäkaab bœbyael bœ, bot ε di ààmyaal bot ne eduwal etep dinaa ye é e Zœeb ε.

3 Bot ε tak aadi é, ààbe ne lyem kwyel, ààbe ne lyem ghon, bot ε mœbhækkel, bot ε di ekwyε lyem œ, bot ε di ne lyem kyet œ, bot ε di ààkwyel enem esa.

4 Bot ε endumta, bot ε di ebiyo mbœ œ, bot ε eghœea nyel, bœ waakwyel mœnyœ mœ etep e bœs dhaa yii Zœeb.

5 Bot binœk sa tyee náá, bœ εpedum konj ne Zœeb. Ghuna ye é bot ε di ààmyaal ghwyil di tœ edum ε konj ne Zœeb ε! E di'enek, dia εtsetaεpe ne mbi binœk bot.

6 Bœdhiiti bot pak'œœ ε ne mœfulu mœ εni tœ mendjaa mœ bot etep ekœœ boa di ààbe ne etsonj œ. Bœ sa deenek ε etep boa tak neegwak bœ. Boa tak ε, boa di àànyœ etiibal œ, boa ε di tœ tsik mesyem œ, bœ ne dyeebakwyel esa e tsik epuud di ekwyel ε djas.

7 Melu djas, boa tak ε εpesaa εgu sonok, tin, bœ aanàkwaakogu etseεtsε.

8 Ye é dää bot tyee Zanes ne Zambœles nadi ebyen etep ε Moiz ε, ye é deenek ε bot binœk di ebaabyen etep etseεtsε. Ye é bot ε mbee mœpek dinaa εdum ε konj ne Zœeb tokape vanj sonok e mis mœœ.

9 Tin, bœ tok ne ghwyil etó ne ye εtsetaεpe, etee náá, bot djas ε waagu ewo bœ, dää ye Zanes ne Zambœles.

Mœlyo mœ mesik

10 Yœ kabœ wœ Timote œ, wœ bœ é wœ eegwak mœlyo mam εnyœpe, tœ mœfulu mam, tœ mesa mœ di

ekwyel ε sa ε, tə εdum ε konj ε lam nε Zεεb, tə εmaad ε lyem'am, tə kwyel'am, nε tə zii'am,

¹¹ tə metiiga me be di etiig me ε, tə mezuk mam. Wə ne gu etep djas me naboma nε ye pε ghaada Antios ε, pε tə ghaada Ikoniom nε pε tə ghaada Listε ε. Wə ne gu mezuk me me naboma nε ye ε. Tin, Ghen nabε é nyε naapék me tə etep binek djas.

¹² Tsεetse, mot djas di ekwyel edi sosoob nε Zεεb, tə egwakel nε Yezu Klisto o, nyε waatiigaa.

¹³ Tin, bot ε mbee lyem ne bot ε etsal, be waatō sok tə embee mesa məo, be waakəo bəo besə bəo. E di'enek, e mesik me tak, be waaswala koo menyel məo met.

¹⁴ Ye kabε wəy o, baala medjek me wə nadjek, da wə myaal nε lyem wat ε. Wə ne gu bəlyoel wə nadjek pε daa lɔo o.

¹⁵ Kana edhəma bə, wə ne gu ekwyala na Dεε. Ye é nε ghwyil edje wə etson di edje mot tsik tə εdum ε konj nε Yezu Klisto ε.

¹⁶ Tə ekwyala be na Dεε djas, ye é Zεεb ε nadje bot etson ε ekwyal ε ye, ye é ne boo metan etep elyo bot etsεetse. Etep elyaal ε mot edjak ε le, ne εbulal ε bot sa εbiyo o e ze, dəo ne εlyaal ε mot tsik Zεεb di ekwyel ε.

¹⁷ Ekwyala na Dεε binek ε, nakwyalaa ε etee mot mesa ε Zεεb needi mot zedjala nε esa ε mesa o. Nyε needi mot dinaa, nyε é nε ghwyil esa membi me enem esa djas.

4

Goola Mbεε Bhaadal

¹ Me εpedjaala nε no, é mis me Zεεb nε é mis me Yezu Klisto mot aapéε bot ε di nε tsik, nε bot ε

zegwyε ɔ. Mε εpedjaala ne nɔ kɔ εsu ε εbula ε Yezu Klisto, ne kɔ εsu ε εyoŋ ε le:

² wa zii tɔ εgoola mækpa mε Zεeb ye nakoozodi tɔ egwyem neghu tɔ εtap. Lyaka bε, dula bε melɔ, é gheŋ wɔ di djε bε meghaaz ε, ne elyo bε tɔ εdil ε lyem.

³ Eteε náá, yε aadi é ne εwala dinaa bot aanàbaakwyel εgwak mbεε mεlyo ε. Tin, bε aasa e mbi bεmεpek djas étεp esa esa e mækwojak mε menyel mɔɔ di ekwyel ε. Be aadi é, ne bεtε ne embee bεlyoel aadi elyo bε etεp elyem bɔɔ di ekwos εgwak ε.

⁴ E di'enek, bε waabyen εgwak etsεetse, étεp εdu ε esesa esua-sua.

⁵ Yε kabε wɔy ɔ, sa wɔ dila lyem sok bhwoob etεp binek djas. Maada lyem tɔ mezuk, wa zii e εgoola Mbεε Bhaadal, silela mesa mε Zεeb djε wɔ ε.

⁶ Yε kabε mam ɔ, εwala eezedjala ghiya yam neesee dáa buwa, εwala εmwana ne bɔ's'ak eezed-jala.

⁷ Tin, yε bε náá, mε eeduu mbεε tuub ɔɔ, mε eekεkum pε εsik ε kaab mε na pat ε, mε eebaal εdum ε konj ne Zεeb.

⁸ Nenak, efute εpebwood mε etεe náá, mε eek-wak. Efute tak ε kɔtɔ duu, ye é kɔtɔ mot epiki. Ye é nyεy Gheŋ mbεε tetεp ε kwaadjε mε dwoo mεpεεa ε. Tin, nyε aanàkwaadjε mam εmet, nyε aadjε ε dɔɔ ne bot djas di egwal εwala nyε aatuula ε.

Melyo mε Pøl pεε dáa Timote

⁹ Tin, sa meghaaz etεe náá, wɔ neeleezεbela mε.

¹⁰ Dhemas naazekaab mε, etεe náá lyem tɔ kwyel esa e bɔ's'ak. Nyε eetó pε ghaada Tesalonik. Yε kabε

Kelesən ɔ, nyε eetó pε ghaada Ghalati. Tit naazetó yε pε ghaada Dhalmati.

¹¹ Luk nyε εmet ε kalik bis nε nε. E sok wɔ aazyε  , dha bi nε Malak. Etεε náá, nyε nε ghwyil ε zekwyee mε tɔ mesa mε Zeeb.

¹² Mε eelwom Tisik pε ghaada Efεεz.

¹³ E sok wɔ waazyε  , da wɔ zyε mε nε ndjookuwa yam ee mε nalik pε ghaada Toloas pε tɔ ndjan ε Kalpus ε. Tin, da wɔ baanɔɔ mεmekana mam, dan-dan εmekana nasaal nε eket bεtit.

¹⁴ Deeneck, Alεkzandεlε lulel egwooz nadyeebasa mε εbiyo. Tin, Ghej nyε εmet waadjε nyε efute mesa mε.

¹⁵ Tin, wɔ goka   nε εbaadi nε etson nε nε, etεε náá nyε bε   nyε dyeebasuu meso nε melyo mε bis nadi elyo ε.

¹⁶ Tin, mot ngöt nabε   ààkem e sok mε nadi etaŋal tanjal yam yii mεken ε, bot djas nakaab mε. Beta náá, Zeeb nálaa syem tak kɔ lɔɔ.

¹⁷ Tin, Ghej nakwyee mε, nyε naadjε mε megħaaz! Wɔ gwaa, mε zegoola Mbεε Bhaadal yε pε daa bot di ààbε tɔ dhaad mbyak eYuda ɔ. Ghej naapεk tɔ nuub ghee.

¹⁸ Deeneck, Ghej waabaapek mε tɔ embee etεp djas. Tin, nyε aatsik mε ε étεp nyε neeniigal mε tɔ syon ε lε di tɔ gwoo ε. Beta náá, duu di nε nε kom-kom sii nε kom! Ye di deeneck!

Mεswosel mε mesik

¹⁹ Da wɔ   swos Pilisil bε nε Akilas dɔɔ nε bot ε mεbyel ε Onezifɔɔd.

²⁰ Elast eelik pε ghaada Koolεt. Tin, mε eelik Tolofim pε ghaada Milε, etεε náá nyel nadi ekpaa nyε.

21 Deenek, sa məghaaz wə kum, εsok nε mbu bəbhi nε kan. Ebulus, Pudəə, Linus, Kolodya nε bədhiiti bən nyog, bε eeswos wə.

22 Beta náá, Gheŋ di nε nə. Beta náá enəm nε embəə e Zeeb di nε nen.

Bekwel
Bekwel: Bekwel (New Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bekwel

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025

93bbeee1-b255-555f-8c39-01878a3cad57